

CONSELL IBEROAMERICÀ D'EDICIÓ UNIVERSITÀRIA I ACADÈMICA

Les organitzacions sotasignades —l'Asociación de Editoriales Universitarias de América Latina y el Caribe (EULAC), l'Associação Brasileira das Editoras Universitárias (ABEU), la Red de Editoriales Universitarias Nacionales de la Argentina (REUN), la Red de Editoriales de Universidades Privadas de la Argentina (REUP), la Red de Editoriales Universitarias Chilenas (REDUCH), la Red de Editoriales Universitarias del Ecuador (REUDE), la Red de Editoriales Universitarias y Académicas del Perú (EUPerú), la Asociación de Editoriales Universitarias de Colombia (ASEUC), la Comisión de Editoriales Universitarias Públicas de Costa Rica (EDUPUC), la Red de Editoriales Académicas de El Salvador (Exlibris), la Red Altexto de Editoriales Universitarias y Académicas de México (Altexto), el Grupo de Editoriales Universitarias de la Asociación de Universidades Confiadas a la Compañía de Jesús en América Latina (AUSJAL), el Consejo Latinoamericano de Ciencias Sociales (CLACSO), la Unión de Editoriales Universitarias Españolas (UNE) i l'Associação Portuguesa de Editoras do Ensino Superior (APEES)—, reunides en el marc de la cooperació acadèmica i científica regional, acorden formalitzar la constitució del Consell Iberoamericà d'Edició Universitària i Acadèmica (CIEUA).

Aquest Consell neix amb el propòsit de donar continuïtat i estructura a l'Acord de Guadalajara, signat el dimecres 4 de desembre de 2024 a la Fira Internacional del Llibre de Guadalajara per més de cinc-centes editorials universitàries i científiques d'Iberoamèrica, com a expressió del compromís col·lectiu amb una ciència de qualitat, oberta, inclusiva i articulada en espanyol i portuguès.

El CIEUA s'estableix com un espai permanent de col·laboració regional per a:

- A. Promoure l'espanyol i el portuguès com a llengües científiques, per garantir-ne la presència, valoració i circulació en els sistemes d'avaluació, indexació i difusió global.
- B. Impulsar l'accés obert, l'equitat lingüística i la visibilitat del coneixement generat en les institucions d'educació superior i centres de recerca d'Iberoamèrica.
- C. Articular esforços per a la creació d'un corpus acadèmic comú en les llengües de la regió iberoamericana que expressi la diversitat cultural, científica i epistemològica.
- D. Fomentar la innovació en l'edició acadèmica, que contempli l'ús ètic de sistemes, eines i tecnologies, com la intel·ligència artificial.

- E. Afavorir la recerca sobre el sector editorial acadèmic iberoamericà, a escala nacional i regional, com una eina per generar estratègies i fomentar el desenvolupament.
- F. Consolidar vincles amb organismes i agències públiques d'avaluació científica, i així contribuir a millorar estàndards de qualitat i legitimitat editorial.
- G. Establir acords amb les biblioteques i els repositoris institucionals, així com amb els aliats estratègics per aconseguir que els continguts acadèmics i científics estiguin a l'abast de tots els lectors en l'àmbit global.
- H. Actuar com a interlocutor davant d'instàncies i organismes nacionals i internacionals, per promoure acords estratègics que enforteixin els objectius col·lectius de les xarxes i les associacions nacionals d'editorials universitàries i acadèmiques de la regió.

Línies estratègiques inicials de col·laboració

1. **Qualitat i bones pràctiques.** Promoció de les bones pràctiques en l'edició acadèmica, per tal d'aconseguir el reconeixement de qualitat de les agències nacionals d'avaluació, enfortir la legitimitat científica dels llibres i les revistes acadèmiques publicats per les institucions d'educació superior i centres de recerca, i enfortir iniciatives com el segell CEA-APQ (Calidad en Edición Académica-Academic Publishing Quality) i el DPA (Declaración de Prestigio Académico).
2. **Catàleg iberoamericà de publicacions acadèmiques i universitàries.** Consolidació d'un ecosistema digital de publicacions d'abast global que integri els catàlegs de les diferents xarxes i associacions nacionals iberoamericanes amb l'objectiu de visibilitzar, distribuir i vendre els continguts acadèmics i universitaris.
3. **Enllaçades.** Enfortiment d'aquesta iniciativa que promou el diàleg de sabers a través de l'organització de taules i catàlegs temàtics especialitzats, i busca generar sinergies entre autors, editors, distribuïdors, llibreters i lectors.
4. **Accés obert.** Disseny d'estratègies i promoció de projectes col·lectius, com la Plataforma Editorial de Publicaciones en Abierto (PEPA), que facilitin la circulació del coneixement en accés obert.
5. **Revistes acadèmiques.** Creació d'un projecte iberoamericà de revistes acadèmiques en espanyol i portuguès per visibilitzar i garantir l'accessibilitat, la circulació efectiva i l'ús d'estàndards ètics en publicacions periòdiques, incloent-hi la ruta diamant.
6. **Recerca sobre el llibre acadèmic.** Consolidació de l'estudi exhaustiu sobre l'edició acadèmica iberoamericana que proporciona informació sobre continguts, proces-

sos d'avaluació i edició, xarxes de coneixement, distribució i comercialització, per tal de generar informació estratègica, adoptar eines d'anàlisi compartides, generar el diàleg amb instàncies i aliats estratègics i mesurar l'impacte de l'edició acadèmica de la regió, així com de cadascun dels països iberoamericans.

7. **Fòrums i fires del llibre.** Planificació conjunta de jornades professionals de les editorials acadèmiques en fires nacionals i internacionals del llibre, acompanyades d'estratègies de promoció, com la difusió de catàlegs mitjançant codis QR i l'ús de lemes comuns que visibilitzin els projectes col·lectius.
8. **Coedicions.** Establiment d'un marc de cooperació editorial i una base de dades col·lectiva per impulsar la publicació conjunta d'obres de recerca i divulgació entre associacions i xarxes nacionals, així com entre editorials universitàries iberoamericanes.
9. **Mobilitat i capacitació editorial.** Promoció de programes de mobilitat per a editors i tècnics editorials, orientats a millorar la formació, compartir experiències i fomentar les bones pràctiques en l'edició acadèmica i científica.

El CIEUA és un consell creat per garantir el compliment de les diferents accions declarades en aquest document. Les seves funcions principals són fixar l'itinerari, la visió i els objectius dels projectes i les estratègies conjuntes, assegurant que les decisions beneficiïn tota la comunitat. Està conformat per set integrants, dos representants de la península Ibèrica i cinc d'Amèrica Llatina, els quals seran designats de la manera següent: un per la Unión de Editoriales Universitarias Españolas (UNE); un per l'Asociación Portuguesa de Editoriales de Enseñanza Superior (APEES); quatre per l'Asociación de Editoriales Universitarias de América Latina y el Caribe (EULAC), i un per l'Asociación Brasileña de Editoriales Universitarias (ABEU). Els consellers estaran en funcions durant un període de dos anys, amb possibilitat de pròrroga per un període igual.

El CIEUA celebrarà reunions periòdiques, amb un mínim de tres reunions anuals, en les quals es deliberaran i acordaran democràticament els projectes conjunts i les accions que caldrà seguir. Així mateix, podrà constituir comissions de treball encarregades de coordinar i implementar les diferents línies d'acció, per atendre les prioritats estratègiques definides pels seus integrants, en col·laboració amb les associacions i les xarxes nacionals d'editorials universitàries.

El CIEUA es concep com un espai d'integració, articulació i projecció de la ciència a Iberoamèrica, que donarà suport al treball en xarxa de totes les associacions i xarxes nacionals d'editors universitaris d'Iberoamèrica, compromès amb el desenvolupament sostenible, la sobirania científica, el reconeixement del multilingüisme i la democratització del coneixement.

Amb aquest acte, les xarxes i les associacions signants declarem constituït el Consell Iberoamericà d'Edició Universitària i Acadèmica i convidem a totes les editorials universitàries i científiques de la regió a sumar-se a aquest projecte col·lectiu per una ciència per a totes i tots, en espanyol i en portuguès.

Signat a la ciutat de Guadalajara en el marc de la Fira Internacional del Llibre de Guadalajara, el dimecres 3 de desembre de 2025.

Lía Castillo Meneses
Presidenta
Asociación de Editoriales Universitarias
de América Latina y el Caribe (EULAC)

María Isabel Cabrera García
Presidenta
Unión de Editoriales Universitarias Españolas
(UNE)

Susane Santos Barros
Directora de la Regió Nord-est
Associação Brasileira das Editoras Universitárias
(ABEU)

Lizbeth Alvarado Campos
Presidenta
Editoriales Universitarias y Académicas del Perú
(EUPerú)

Isidora Sesnic Humeres
Presidenta
Red de Editoriales Universitarias Chilenas
(REDUCH)

Gustavo Solórzano Alfaro
Representant
Comisión de Editoriales Universitarias Públicas
de Costa Rica (EDUPUC)

Francisco Montaña Ibáñez
President
Asociación de Editoriales Universitarias de Colombia
(ASEUC)

Laura Figueroa Lizárraga
Coordinadora Nacional
Red Altexto de Editoriales Universitarias
y Académicas de México (Altexto)

Anabel Castillo Bastidas
Representant
Red de Editoriales Universitarias del Ecuador
(REUDE)

Miriam Margarita Ortega Torres
Coordinadora
Grupo de Editoriales Universitarias de la Asociación
de Universidades Confiadas a la Compañía de Jesús en
América Latina (AUSJAL)

Rafael Paredes
Representant
Red de Editoriales de Universidades Privadas
de la Argentina (REUP)

Javier Piccolo
Coordinador executiu
Red de Editoriales Universitarias Nacionales
de la Argentina (REUN)

Norma Hernández Escobar
President
Red de Editoriales Universitarias de El Salvador
(Exlibris)

João Carlos Relvão Caetano
President
Associação Portuguesa de Editoras do Ensino Superior
(APEES)

María Fernanda Pampín
Representant
Consejo Latinoamericano de Ciencias Sociales
(CLACSO)

Belinda Ramos Muñoz
Representant
Guatemala

Aimée Arvelo Genao
Representant
República Dominicana

Sayri Karp Mitastein
Secretaria i relatoria
Editorial Universidad de Guadalajara

Juan Felipe Córdoba Restrepo
Secretaria i relatoria
Editorial Universidad del Rosario